

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI TAŞOVA İLÇE RAPORU

Raporu Hazırlayanlar: Elif Muratođlu

19.02.2018

İÇİNDEKİLER

1. İLÇE KÜNYESİ.....	3
2. GİRİŞ	3
3. SOSYAL YAPI.....	3
4. İKTİSADİ YAPI	4
5. ALT YAPI.....	4
6. OKA FAALİYETLERİNDE İLÇENİN YERİ.....	5
7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	5
8. KAYNAKLAR.....	6
9. EKLER.....	6

1. İLÇE KÜNYESİ

İLÇE ADI	TAŞOVA
BAĞLI OLDUĞU İL	AMASYA
NÜFUS (2017)	30.369
YÜZÖLÇÜMÜ	971 km ²
İL MERKEZİNE UZAKLIK	50 km
BELEDİYE SAYISI	1
KÖY SAYISI	62

2. GİRİŞ

Orta Karadeniz Bölgesi'nde yer alan Amasya İline bağlı Taşova İlçesi'nin doğusunda Tokat/Erbaa, batısında Amasya İli, kuzeyinde Asarcık, kuzey doğusunda Ayvacık, kuzey batısında Ladikile güneyinde Turhal bulunmaktadır.

İlçe tarih boyunca çok çeşitli uygarlıkların yaşadığı bir yöre olmuştur. Amasya ve Alpaslan Müzelerinde korunan Helenistik döneme, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait bulgular bunun en önemli göstergeleridir. Ancak tarihi eserlerin büyük bölümü gelişigüzel yapılan kaçak kazılarla yok edilmiştir. Taşova, Tarihi Kentler Birliği üyesidir.

İlçenin en önemli dağları Engüles, Canık, Boğalı dağları, en önemli akarsuyu ilçe merkezinden geçen Yeşilırmak, en önemli gölü Boraboy Gölü'dür. Ayrıca Uluköy kasabası, Kırkharman ve Kızgüldüren köylerinde sulama göletleri mevcuttur. Taşova, Amasya'nın orman varlığı bakımından en zengin ilçesidir.

2004 yılında DPT tarafından yapılan SEGE çalışmasına göre ilçe 521.Sırada yer almaktadır. Gelişmişlik kademelendirilmesine göre 6 derece arasında 4. Derecede gelişmiş ilçeler arasındadır. 2014 yılında OKA tarafından yapılan bölge içinde yapılan SEGE

çalışmasına göre bölgede 27.Sırada ve 4. Derecede gelişmiş ilçeler arasındadır.

3. SOSYAL YAPI

İlçenin 2017 yılı nüfusu 30.654'tür. İlçemerkezinde 11.422,köylerde ise 19.232 kişi yaşamaktadır. İlçe denize kıyısı olmaması nedeniyle İç Anadolu Bölgesinin sosyo-ekonomik özelliklerini göstermektedir. İlçe merkezinde ve ova kesimindeki beldelerde yaşayan halkın sosyal yaşam düzeyi gelişmiş olmasına rağmen dağ ve orman köylerinde tersi bir durum söz konusudur.

Taşova'da 1 anaokulu, 9 ilkokul, 8 ilkokul ve ortaokul, 2 ortaokul, 1 yatılı bölge ortaokulu, 1 imam hatip ortaokulu, 5 ortaöğretim kurumu, 1 Halk Eğitimi Merkezi ve 1 Öğretmenevi ve ASO olmak üzere toplam 29 okul/kurum bulunmaktadır. Anasınıfı, ilköğretim ve ortaöğretim seviyesinde hizmet veren okullarda toplam 428 öğretmen eğitim-öğretim vermektedir. Halk eğitim merkezinde 563 kursiyer, 33 öğreticiden meslek edindirme kursları ve kültürel kurslar almaktadır.

2016 yılında ilçede okuma yazmayan kadın sayısı 1117 iken erkek sayısı 252dir.Yani okuma yazmayan bilmeyen kadın sayısı okuma yazma bilmeyen erkek sayısının 4,5 katıdır.

İlçede sağlık hizmetleri 1 Devlet Hastanesi, 1 Toplum Sağlığı Merkezi, 11 Aile Hekimliği Birimi, 11Sağlık Evi, 7 Serbest Eczane, 1 Serbest Diş Hekimi, 1 Özel Muayenehane ile yürütülmektedir. Ancak Boraboy, Belevi, Sepetli, Şahinler, Çaydibi Köylerinde bulunan Sağlık Evleri personelleri olmaması sebebi ile atıl durumdadır. İlçede 11 aile hekimi görev, İlçe Devlet Hastanesi'nde ise 5i uzman hekim 12si pratisyen hekim görev yapmaktadır.

İlçede bulunan tek müze toplam 676 esere ev sahipliği yapan Alpaslan Müzesi'dir. İlçede sinema ve tiyatro salonu bulunmamaktadır. Taşova'da 2027 üyesi bulunan İlçe Halk Kütüphanesi bulunmakta ve Her yıl Mart ayının son pazartesi günü ile başlayan ve bir

hafta boyunca çeşitli etkinliklerle sürdürülen “Kütüphane Haftası” etkinlikleri yapılmıştır.

Üniversitelerin BESYO bölümlerine, Polis okullarına ve spor liselerine hazırlanan öğrencilerimiz için ilçede bulunan 500 kişilik pvc zeminli spor salonu ücretsiz kullanıma açılmıştır.2016 Yılında faaliyet açılan Gençlik Merkezi'nde 2017 yılının ikinci yarısında işe başlayan Gençlik Liderleri öncülüğünde karate, tiyatro, karikatür ve bağlama kursları açılmakta, gençlik kampları ve çeşitli gezi programları düzenlenmektedir.

2017 yılında ilçede bulunan Taşova Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı eliyle 13.016 kişiye yaklaşık 12 milyon tutarında nakdi yardım sağlanmıştır.

4. İKTİSADİ YAPI

İlçe ekonomisine hakim olan sektör tarımdır. Nüfusun %70 kadarı tarım ve hayvancılık ile geçimini sağlamakta olup, yaklaşık 5.290 aile tarımla uğraşmaktadır.

İlçe arazisinin %37'si tarım arazisidir. Tarım arazilerinin %78inde kuru, %22sinde sulu tarım yapılmaktadır. Yeşilirmak vadisi boyunca uzanan özellikle ırmağın ilçe merkezinden Kelkit çayı ile birleştiği yere kadar olan alan bölge (yaklaşık 4.000 da.) rakımın düşüklüğü ve arazinin verimliliği açısından küçük Çukurova niteliğindedir.

İlçede Karadeniz ve İç Anadolu bölgesi geçit kuşağı ikliminin hakim olması sebebi ile sanayi bitkilerinden meyve-sebzeye kadar her türlü bitkisel ürün yetiştirilmektedir. İlçede yetiştirilen ekonomik açıdan en önemli tarım ürünler, Bamya, Kiraz, Haşhaş ve Tütündür.

İlçede en çok koyun ve sığır beslenmektedir. Geleneksel mera hayvancılığının yanında besi hayvancılığında yapılmaktadır. Ayrıca aile tüketimi açısından önem taşıyan Tavukçuluk ve Arıcılık giderek gelişmektedir.

İlçede 1 adet Tarım Kredi Kooperatifi mevcut olup, çiftçilere tarımsal araç-gereç, zirai ilaç ve nakdi kredi sağlamaktadır.

İlçede ücretli emeğe dayalı sanayi kuruluşları yeterince gelişmemiştir. Mevcut sanayi kuruluşları daha çok küçük işletmeler halinde ve manifaktür sanayi görünümündedir.104 işyerinden oluşan Küçük Sanayi Sitesi 1994 yılında tamamlanarak küçük esnafın hizmetine girmiştir. İlçe Ticaret Odası Ajanlığına kayıtlı 672 faal üye bulunmaktadır.

Taşova'nın en önemli turizm alanı Boraboy Gölü'dür. Gölün etrafındaki orman içinde 20 dinlenme evi ve 1 Gazino bulunmaktadır. İlçe sınırları içinde Uluköy Sinan Paşa Hamamı, Yukarı Baraklı Kalesi, Şelale Kilisesi, Esençay Tümülüsleri, Dört Yol Hamamı gibi tarihi değerleri; Kayabaşı Yaylası, Özbaraklı Şelalesi, Uluköy Barajı, Şahin Yaylası gibi doğal güzellikleri ile zengin bir turizm potansiyeline sahiptir.

5. ALT YAPI

İlçede elektriksiz köy ve mezra bulunmamaktadır. Bu durum içme suyu için de aynıdır. Ancak ilçenin yüksek kesimlerinde bulunan Alçakbel, Karlık, Korubaşı, Kavaloluğu, Şeyhli, Sofualan, Yeşiltepe ve Hüsnüoğlu köylerinde bazı temel altyapı sorunları yaşanmaktadır. Bu köylerin bazı mezarlarında özellikle yaz aylarında içme suyu sıkıntısı çekilmektedir. Ek olarak bu köylerin yollarının bakımının yapılması önem arz etmektedir.

Taşova İlçe merkezinde veköylerde kanalizasyon sorunu nispeten çözümlenmiştir. Toplam 63 köyün tamamında kanalizasyon şebekesi mevcut olup, çok sayıda mezraya sahip olan Alçakbel, Hüsnüoğlu, Karlık, Kavaloluğu, Yeşiltepe ve Sofualan köylerimizin uygun yerleşim birimlerine kanalizasyon şebekesi yapılmıştır. İlçede

bulunan vahşi depolama alanının ıslahı için yürütülen proje devam etmektedir.

Taşova'da yürütülen Yeşilirmak'ın Islahı Projesi kapsamında nehrin 4,5 kilometrelik kısmında çift taraflı istifli taş tahkimatı, 800 metrelik kısmında ise yatak kademelendirilmesi yapılarak rekreasyon alanı oluşturulacak, bu çalışmalardan sonra taşkın riski ve görüntü kirliliği ortadan kaldırılmış olacaktır.

Taşova'da bulunan Yavuz HES; 22,50 MWe kurulu gücü ile ortalama 14.611 kişinin elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamaktadır. Ek olarak, Ekores Enerji Elektrik Üretim Anonim Şirketi'ne 11 megavatlık kapasite tahsisi yapılmış, şirketin bu bölgede Taşova RES isimli bir rüzgar enerjisi santrali kurmasına karar verilmiştir.

6. OKA FAALİYETLERİNDE İLÇENİN YERİ

2009 yılından bu yana Ajansımızın Proje Teklif Çağrılarında, ilçedeki kurum ve kuruluşların yazdığı 3 adet proje başarılı olmuştur. Bu projeler kapsamında eş finansmanlarla beraber ilçeye toplam 717 bin TL'lik yatırım kazandırılmıştır. Taşova OKA'nın kurulduğu günden günümüze kadar Ajansımızdan Doğrudan Faaliyet Desteği almamıştır. Başarılı 1 adet Teknik Destek Programı eğitimlerinden toplam 22 katılımcı faydalanmıştır: 2015 yılında Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı uzmanları tarafından verilen proje yazma eğitimi verilen teknik destek kapsamında düzenlenmiştir.

TR83 Bölgesi bölge planı YHGP Ana Planı'nda Amasya-Taşova ile ilgili bazı proje önerileri sunulmuştur. Bu öneriler genellikle, ilçe sınırları içinde yer alan Yeşilirmak, Borabay Gölü gibi doğal varlıkları ile ilgilidir. Proje önerilerinde bazıları aşağıda listelenmiştir:

- Kent içi akarsu varlığı olan yerleşimlerde akarsu çevresinin

- Amasya'da Yeşilirmak çevre düzenlemesi
- Taşova risk yönetimi ve sakınım planı hazırlanması
- Bölgenin korumaya alınmış alanlarında yöre halkına gelir getirici faaliyetlerin desteklenmesi
- Taşova Esençay sulama projesinin projelendirilerek inşaatın tamamlanması
- Yeşilirmak ve Kızılırmak'tan sulanan alanlarda toprak kirliliğinin izlenmesi ve ilgili kesimler ortaklığında kirlenmenin azaltılması için önlem geliştirilmesi
- Merzifon, Suluova ve Taşova ilçe merkezlerini de kapsayan Amasya katı atıkdüzenli depolama tesisi tamamlandıktan sonra geri kazanım için, yönetim-işletme biriminin toplumsal bilinçlendirme ve eğitim sağlaması
- Amasya, Borabay Gölü'nün geliştirilmesi
- Yeşilirmak Deltası Yönetim Planı'nın hazırlanması
- Amasya ili endemik bitki türlerinin belirlenmesi, korunması ve popülasyonun artması uygulamalı araştırması, düzenlenmesive rekreasyon alanları oluşturulması

7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Taşova'da çiftçilik yapan insanların sahip olduğu arazilerin çok parçalı ve dağınık mevkilerde olması nedeniyle başta Andran, Dutluk, Dörtüol köyleri olmak üzere köylerde arazi toplulaştırma çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

İlçenin gastronomik açıdan en önemli değeri olan çiçek bamyasının üretiminde katma değer artışı sağlayacak, işleme, paketleme tesislerinin ve birliklerin desteklenmesi gerekmektedir. Ek olarak, çiçek bamyasının ulusal düzeyde etkin tanıtımının yapılması kritik önemdedir.

İlçeye bağlı Dört Yol Köyünde mevcut meranın ıslah çalışmalarının tamamlanması, ayrıca Çaydibi ve Yerkozlu köylerinde mevcut mera ıslah çalışmalarının yapılması hayvancılığın gelişmesi için önem taşımaktadır.

İlçede çok miktarda dere-çay bulunmasına rağmen (Esençay, Kumluca, Tatlıpınar, Tekke, Özbaraklı, Destek Çayları) tarım arazilerinin çok büyük bir kısmı sulanamamaktadır. Bu nedenle sulama ile ilgili projelerin geliştirilmesi gerekmektedir.

Alpaslan köyünde bulunan Nurettin Alpaslan Türbesi'nin yanında yapılması planlanan kazı çalışması ve ören yerinin turizm potansiyelinin artırılması önemlidir.

İlçenin en önemli turistik değeri olan Boraboy Gölü'nün İl Strateji Planında da belirtildiği üzere yeniden yapılandırılması gerekmektedir.

Taşova turistik değerleri açısından oldukça zengin bir ilçe olmasına rağmen, ilçede turizmin gerektirdiği alt yapı ve tanıtım hizmetleri son derece yetersizdir. Amasya'nın turizmine katkı sağlayacağı düşünülen, Boraboy Gölü, Uluköy Barajı, Şahin Göleti, Özbaraklı Camii, Alpaslan Müzesi, Roma Hamamı ve Bizans Hamamı'nın bir turizm güzergahı belirlenmesi suretiyle il turizmine katkısının artırılması sağlanmalıdır.

Taşova Köylere Hizmet Götürme Birliği'nin yeterli ekonomik kaynaklara sahip olmaması, büyük ve başarılı işler yapmasını engellemektedir. Birliğin ekonomik açıdan güçlendirilmesine yönelik tedbirler alınmalıdır.

Taşova ilçe merkezinde bulunan okulların doğalgaz dönüşümünün yapılması, öğretmen/öğrenci sağlığı ve eğitim kalitesi için çok önemlidir. Bu dönüşümlerin 2018 yılı yatırım planlarına dahil edilmesi sağlanmalıdır.

Metruk halde bulunan Eski Tekel Binasının gerekli bakım ve onarım çalışmalarının tamamlanmasının ardından Gençlik Merkezi,

Toplum Sağlığı Merkezi, Tören Alanı ve çeşitli kamu kurumlarının hizmet binaları olarak ilçeye kazandırılması, başarılı bir kahverengi alan (brownfield) dönüşümü örneğidir.

8. KAYNAKLAR

Taşova Kaymakamlığı Brifingi

TÜİK Verileri

TR83 Bölgesi İlçeleri Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Analizi (2014)

OKA Proje Veritabanı

OKA Taşova İlçe Raporu 2013

Güncel İlçe Haberleri

9. EKLER

İletişim Bilgileri

T.C. Taşova Kaymakamlığı

Tel: +90 (358) 312 10 01

Fax: +90 (358) 312 26 27

E-posta: tasova@icisleri.gov.tr

Taşova Belediyesi

Tel: +90 (358) 312 10 06

Fax: +90 (358) 312 14 06

E-posta: info@tasova.bel.tr

Taşova İlçe Özel İdare Müdürlüğü

Tel: +90 (358) 312 10 40